

דוקטור ביג'י

זהו שיר שהועבר מיד ליד בין הסטודנטים של הטכניון, מייד עם היוודע החלטת הנהלת המוסד להעניק לביג'י תואר דוקטור לארכיטקטורה. שעה שהדוקטור החדש עמד עטוף גלימה לצידו של נשיא הטכניון בפועל, פרופסור דויד גינזבורג, עמדו נגד עיני מאזיניו שורות השיר הזה, שמחבריו האלמונים לא גילו בפומבי את זהותם.

תְּמוֹרֶת! תְּמוֹרֶת! פְּחֵי בְּרָצוֹנָה!
הִנֵּה הַגִּיץ הִרְבֵּעַ הַהִיסְטוֹרִי!
מְסַלְקִים פֶּה תֹאֵר בְּאֶרְכֵי (דִּיק) טְטוּרָה
לְאֶחָד בְּדוֹרוֹ הוֹפֵךְ לְ... אֶחָד בְּדוֹרֵי
פְּנְאֵי הַפְּרִישוֹת, אֲדִרְכֵּל פְּרִשׁוֹת
הוֹפֵךְ פֶּה הַיּוֹם לְאִישׁ יְפֵה-תוֹאֵר
דוֹקְטוֹרָאטִים כָּבֵר יֵשׁ לוֹ עֲכָשֵׁי בְּשִׁלְשׁוֹת
יִהְיֶה נָא דוֹגְמָה לְנוֹעַר!

בְּתַפְסוֹ הַסְּרָגֵל — פֶּה יִלְכּוּ לְפִי קוֹ!
בְּמַתְחוֹ הָאֵנֶף — אֲנֹכִי הוּא מְאֵד.
בְּמַחְנֶגֶת אֶת הַחֹג הוּא יִקְבֵּעַ לְפִי צוֹ.
וַיִּבְנֶה אֶת בֵּיתוֹ יִשְׂרָאֵל... מִן הַיְסוּד
כָּבֵר אָמְרוּ סוֹיֵל, זֶה אֲלֵפִים שְׁנוֹת
פְּתָגְם שְׁכֹחוּ עוֹד רַב;
הַבּוֹרֵס מְפַיֵּן דוֹקְטוֹרָאט הַקְּבוֹד —
דוֹקְטוֹרָאט הַקְּבוֹד רוֹדֵף אֶסְרִי
כִּי בְּמָקוֹם שְׂאִין אֲנִישִׁים —
הַשְּׂתַדֵּל (נְאֻמֵר) לְהִיֹּת אִישׁ
אֶף בְּמָקוֹם שְׂאִין עֲנִישִׁים —
הַשְּׂתַדֵּל לְהִיֹּת ... עֲסֻקֵי-בֵישׁ.
וְאֶשֶׁר לְתוֹכָהּ? זוֹ אֵינָה בְּצִינָה
הִיא פְּשׁוּט קְרֹדוֹם לְבָנוֹת בּוֹ

(כֵּשֶׁם שֶׁנִּמְנָה — חֲדָשָׁה וַיִּקְנֶיהָ —
הַפְּקָה לְ... גְרֹדוֹם לְקִנּוֹת בּוֹ)
בְּמַתְמִטִּיקָה — נוֹסַחַת הַפְּלֵאִים
הִיא: אֲנִי — וְאֶפְסִי עוֹד. וְזֶהוּ.
פִּיִּיקָה גְרַצִּינִית — זֶהוּ סוּד לְפִתְאִים.
אֶף אֲנִי (וְאֶפְסִי) יוֹדְעָהוּ
תָנוּ לִי רַק נִקְדַּת קִשְׁשׁוֹן —
וְאֶהְפֹּךְ אֶת לְבוֹן צֶל הָרֵאשׁ!
וְלָקוּ מִקְבִּיל יִהְפֵךְ גִּוֹ גוֹלָן
לְעוֹלָם מִכְרִי לֹא יִפְגוֹשׁ.
אֲדִרְכֵּל, מִשְׁפָּטָן, פִּילוֹסוֹף — זֶה הָאִישׁ!
אֲקַדְמִיקָה שְׁלֵמָה פֶּה צוֹעֲדָת!
הַעֲנִיקוּ לוֹ תֹאֵר נוֹסֵף: אֶרְכִּי-בֵישׁ!
הוּא יִמְשִׁיף וַיִּבְנֶה הַמּוֹלְדָת!

סיטה, החליטו אנשי ועדת הביקורת לדחות את הבחירות, לקיים במקומן עוד השבוע אסיפה כללית, אשר תדון בכל אופק ה' האשמות.

הממשל הצבאי מוריד הדגל

הממשלה! הממשלה באה לקחת אותי! ועק מחמוד סלים תוך כדי שנתו, בכפר סירה שבמשולש. מאז שוחרר בערבובת, לפני שבוע, לא הירפה ממנו סיוט זה. השבוע עליו להופיע בפני שופט השלום בנתניה, כדי לעמוד בדיון על אחת האשמות המרעישות של השנה: הורדת דגלי המדינה מבניינים ציבוריים בכפרו, ערב חג העצמאות האחרון (העולם הזה 1288). מחמוד סלים הוא בן 11.

מלבדו יופיע כנאשם נער אחר מטירה, בן 15. ילד שלישי יופיע כעד המדינה. שלושתם הודו במשטרה כי הורידו את הדגלים, זרקום לתוך הבאר. אולם מאז שוחררו, מורו באוני בני הכפר: "גם אתם הייתם מודים אילו חקרו אתכם ככה."

המשטרה הושגו. נוסף להודאה, כל לה עדות אחד הילדים הודעה, כי שניים מבני הכפר שילמו להם כסף לביצוע העבירה: מזכיר מק"י במקום גאזי שביטה, וצעיר אלים בשם עאדל סולטן. היו אלה שני המבוגרים היחידים שהאשמו בכל הפרשה. 16 העצורים הנותרים, שנעצרו במצוד המוני מלחה פרטום מחרשי-אוננים, שוחררו ללא כל האשמה.

בני הכפר מלוכדים כמעט כאיש אחד באמונה, כי המעשה לא היה אלא פרובו קציה, שאורגנה על-ידי שליחי המושל היצבאי, במטרה לעורר גל מהודש של זעם נגד האוכלוסייה הערבית, ולעשות חשבון עם כמה ממתנגדי הממשל המושבעים. עובדות רבות נותנות חיזוק של ממש ל' אמונה זו.

מטרת ההאשמה כבר הושגה, יהיו תוצאות המשפט אשר יהיו:

● הפירסום המודגש של חילול הדגלים, בשיא חגיגות יום העצמאות, עורר זעם נרחב נגד המיעוט הערבי.

● כאשר הופיעו שני נערים מכפר טיררה בבית-ספר עמל בפתח-תקה, עם תלמידי חדש הלימודים אחרי יום העצמאות, יצאו חבריהם לכיתה העבריים מן החדר. "לא נשב עם מחללי דגל המדינה!" הודיעו. היתה הרושה התערבותו של המנהל, כדי להסביר לתלמידים כי לא כל ערבי מטירה אשם בפגיעה בדגל.

● ששה פועלים מבני הכפר, העובדים מחוץ לכפר, פוטרו מעבודתם — "כי אתם מטירה!"

● בעל-צלמניה בכפר-סבא, שנהג בעבר להציג תמונות לקוחותיו הערביים בחלון הראאה, כדי למשוך לקוחות נוספים מכפר טירה הסמוך, מיהר לסלק את התמונות מחלונו, למחמת פירסום הידיעה על חילול הדגלים בטיירה.

הסביר מורה מבני הכפר, שהיה בין העצורים: "עוד לא הוכח מי הוריד את הדגלים, ובפקודת מי. אבל את משפטנו כבר חצו ברחוב הערבי!"

מנגנון

החרמה מעשלתית

לא כל חברה בפיקוח ממשלתי יכולה להרשות לעצמה להחרים חברה אחרת בפיקוח ממשלתי. חברת החשמל, הנתונה לפיקוח משרד הפיתוח, מרשה זאת לעצמה. כל מי שטרם והביט בצידו השני של תלוש תשלומי החשמל שנשלח על-ידי החברה לכל צרכניה לפני חודש, התפלא בודאי לראות שמרשימת הבנקים המורשים לקבל את תשלומי חברת החשמל מחקו בדיו, בכתב יד, את בנק הדואר.

אך רוב הצרכנים לא שם לב למחיקה המאולתרת. לכן, הופיעו החודש טפסים חדשים, בהם לא מופיע כלל שמו של בנק הדואר. ליתר בטחון צורף לכל שופט פתק נייר צבעוני, בו מדגישים את העובדה שיש לשלם אך ורק בבנקים הרשומים בצדו הישני של הטופס.

את חידת ההחרמה הסביר דובר משרד הדואר, דניאל מולד: "אמנם זה אינו רגיל ולא טוב שהחברה ממשלתית תחרים חברה ממשלתית אחרת. אבל חברת החשמל היא חברה העובדת על רחמים ומקפידה על כל פרטטה. כאשר העלינו לפני זמן לא רב את תעריפי הדואר, העלינו כמובן גם את תעריפי שירותי בנק הדואר. חברת החשמל דרשה שלא נעלה לה את התעריף, אך לא

יכולנו כמובן להיענות. התוצאה — הם החרים אותנו."

מפעלים

הקרן המתקיימת

גאחתו של דויד תדהר בכך, שאת מפי עלו הגדול עשה בכוחות עצמו, מבלי להיות פקיד, ממונה או נבחר, המקבל משכורת בסוף כל חודש. ואמנם, מפעל-חייו — האנציקלופדיה של חלוצי הישוב ובניו — הוא המפעל הלאומי היחיד ש' הוא גם מפעל פרטי.

תדהר לא רק אסף את החומר הנדיר והביאו לדפוס. עד היום הזה הוא גם עושה את כל העבודה המשרדית השיגרתית, ולא פעם אורזו בעצמו את הספרים למשלוח. דבר רים אלה גוזלים ממנו זמן יקר — והעברו דה שלפניו עדיין מרובה.

עד כה הופיעו 11 כרכים של האנציקלופדיה. בימים הקרובים יצא הכרך הי"ב, מתוך 20 הכרכים המתוכננים.

השבוע, במלאת 65 שנה לתדהר, החליטו ידידיו לעזור לו בביצוע משימתו. ביוזמת אחדים מהם, הוחלט על הקמת קרן להמשכת המפעל הגדול של דויד תדהר, "לתת בידו את האמצעים המספיקים לסיים בלי דאגה, ובמצרו הידוע, את יצירת חייו".

ידידו החתיק, שר'המשטרה בכור שיט רית, פנה בכתב אל מכריהם המשותפים. התשובות החלו מגיעות בקצב מעודד. ראשון היה מכתבו של נשיא המדינה, ידידו החתיק של תדהר, שצירף המחאה על סך 200 ל"י וביטא את איחוליו להצלחת המפעל.

אם אמנם ייענו כל מוקירי תדהר לפניו זה, יוכל מעתה החוקר-הסופר להקדיש את זמנו לכתיבה בלבד. את אריות הספרים ומשלוחם יוכל להשאיר לאחרים.

משפט

על אנשים ועושים

קהל מאות מילא את הרחבה שלפני קול-נוע מוגרבי. אולם בעוד שבכל ליל שבת מורכב קהל זה בעיקר מאנשים המשוטטים להנאתם, היתה, הפעם, לרובו של הקהל מטרה ברורה. הכובעים השחורים והכיפות הרקומות הבדילו בינם לבין האחרים. מטי

רתם: למנוע בכל מחיר את קיום הצגת להקתו של פיטר פריי, על עכברים ואנשים, שנקבעה לאותו ערב.

כרטיסים באוויר. ימים מספר קודם לכן קיבל מנהל הלהקה רשות מעיריית תל-אביב, לערוך את ההצגה, בתנאי מפורש אחד: אין למכור כרטיסים בקופה בערב ההצגה.

אנשי הלהקה מילאו אחר ההוראה כל-שונה. הם אומנם לא פתחו את הקופה, אך מכרו כרטיסים בחצר קפה נוגה הסמוך. דבר זה עורר את חמת הציבור החרדי הגדול שהתאסף במקום. ביניהם היה גם יעקוב כהן (20), חייל צה"ל.

בתחילה עמד אף הוא בין המפגינים, קרא קריאות גנאי לעבר מוכר הכרטיסים, יצחק רחמים, שנאלץ להעתיק את מקומו לחצר הסמוכה, לאחר שהקהל הסתער על דוכנו. אולם משראה יעקוב כי הקריאות אינן משפיעות ביותר, החליט לפעול ממש. הוא נדחק בין המתקהלים, חטף מידיו של הקופאי את תיק הכרטיסים והכסף, החל נמלט מהמקום.

הוא לא הצליח להתקדם יותר מכמה מטרים, כאשר הקופאי תפסו בכתפו. ב' מאמץ גואש הרים יעקוב את ידו, הטיל את התיק באוויר, כשהכרטיסים נושרים ממנו ומתפורים על ראשי האנשים.

סכנה יורת' המורה. מייד הגיע שוטר, אשר עצר את יעקוב ופקד עליו להלוות אליו לתחנת המשטרה. רק בהתערבותו של סגן ראש העיר, שנכח במקום, הסכים השוטר לרשום את פרטיו של העצור ול-שחררו, תוך הבטחה שהלה יתייצב למחרת לבדו במשטרה.

השבוע התייצב יעקוב בפני שופט הש' לום התל-אביבי, ישראל זהר באשמת "גניבה מעל גופו של אדם".

בא כוחו ניסה אמנם לטעון, כי על השופט להתחשב בשולחה, שעשה מה שעשה מתוך דחף ריגשי ולא על מנת לקחת את הכסף לעצמו. אולם דעתו של השופט — אשר הרשיע את יעקוב ושלח אותו לחודש מאסר — היתה הפוכה וזאת:

"לא ייתכן שאזרח, או איזה פלג בציר בור, יקח את החוק בידיה, קבע בפסק דינו. לכן אני רואה בעברתו של הנאשם סכנה יותר גדולה מזו אילו גנב את הכסף

כדי להתעשר או להשביע את רעבונו."

דרכי חיים

מחיר ההוכחה

נוסעי אוטובוס דן בקו 26 שלחו מבטיים תמהונים לעבר יצחק מורחיי (53), אשר עלה באחת התחנות שברחוב דיזנגוף בתל-אביב, כשהוא נודף שיכר, מתנדנד על רגליו ואינו מצליח למצוא משען להאחז בו. אחד הנוסעים לחש לאשה שישבחה לצדו: "גוי".

הלחישה הגיעה לאוזניו של מורחיי, אשר נפגע עד עמקי תודעתו היהודית, הפשיל את מכנסיו והוכיח בעליל כי הוא יהודי כשר. האוטובוס פנה למשטרה. מורחיי נצ' צר והואשם בשכרות ובמעשה מגונה.

השופט רוזנפלד הבין לדיו של הנאשם, קגס אותו 10' ל"י בלבד.

דרכי אדם

מוסר ג'נטלמני

הוא היה אדם שלא הבינו אותו. אשתו לא הבינה אותו ולכן נאלץ להכות. בנו הגדול לא הבין מדוע היכה אביו את אמו ולכן היכה את אביו מנה אחת אפיים. גם ברכנות לא הבינו בדיוק מדוע הוא רוצה לקבל גט מאשתו ולכן נמשך משפט הגרו' שין שלו כבר ארבע שנים.

לא כמו במורה. באחד הימים נדמה היה לברון בירן — תושב גבעת רמב"ם שלידי תל-אביב — כי הגנה הצליח למצוא סוף-סוף מישתי שתבין אותו. הוא קרא בעתון הגרמני ידיעות חדשות מודעה מוד' רה. אשה אלמונית ביקשה להכיר ידוד לחיים, אשר יהיה מוכן להיות במחיצתה ללא התחייבות ושואין. ברון התיישב, כתב את המכתב הבא:

"כעת קראתי את מודעתך בעתון. הגני אקדמאי בן 59, אבל בריא בהחלט ונראה צעיר מגילי. אינני מעשן, שותה, או משחק קלפים (מלבד קצת בחברה). בית נעים וחם שוה בעיני מעל לכל. הגני בעל דעה חופ' שית וגלוי-לב ואיש אמונים (גינטלמן) מידרגה ראשונה. נא למסור לי את כתוב" (המשך בעמוד 14)